

Η συνάντηση του Ντοστογιέφκι με το στάρετς Αμβρόσιο της Όπτινα

/ [Πεμπτούσια](#)

Ο Ντοστογιέφκι έλεγε: «Δεν υπάρχει τίποτε πιο αγαθό, πιο βαθύ, πιο συμπαθητικό, πιο λογικό, πιο γενναίο και πιο τέλει από τον Χριστόν. Και συλλογίζομαι με αγάπη ζηλωτού πως όχι μόνο δεν υπάρχει, αλλά και δεν είναι δυνατόν να υπάρξει. Εάν κάποιος μου απεδείκνυε ότι ο Χριστός είναι μακριά από την αλήθεια και η αλήθεια μακριά από τον Χριστόν, θα προτιμούσα να μείνω με τον Χριστόν παρά με την αλήθεια».

Ο μεγάλος αυτός στοχαστής δεν μπορούσε να μην ελκυσθή από το μεγαλείο της Όπτινα. Είχε πολύ ενδιαφέρον να παρακολουθήσει το στάρτσεσβο και να γνωρίσει τον φωτισμένο στάρετς. Και πράγματι τον Ιούνιο του 1878 βρέθηκε κοντά του και παρέμεινε επί δύο ημέρες. Δεν γνωρίζουμε βέβαια τι συζήτησαν στην ιδιαίτερη συνομιλία που είχαν. Ο π. Αμβρόσιος έμεινε ευχαριστημένος μαζί του. Είπε δε χαρακτηριστικά για το πρόσωπό του: «Αυτός είναι ο μετανοών».

Η τεραστία απήχησις που είχε η μορφή του στάρετς Αμβροσίου, καθώς επίσης και το έργο του, στην ψυχή του Ντοστογιέφσκι, παρουσιάζεται ολοζώντανη στα πρώτα κεφάλαια του μεγάλου του έργου «Αδελφοί Καραμάζωφ» που τότε ακριβώς άρχισε να συγγράφη. Στο έργο αυτό, που θεωρείται μεγαλειώδης και αριστουργηματική μυθιστορηματική σύνθεσις, προβάλλεται κατά τρόπο ανάγλυφο η ζωή, η δράσις και η διδασκαλία του στάρετς Ζωσιμά. Όλη η εξωτερική περιγραφή του χώρου, του κελλιού, των διαμερισμάτων, της Μονής, μέχρι μικρών λεπτομερειών ομιλούν για την Όπτινα. Μερικοί χαρακτηρισμοί για το πρόσωπο του στάρετς μπορούν να αποδοθούν πλήρως στον π. Αμβρόσιο. Οπωσδήποτε προδίδουν τις προσωπικές εντυπώσεις του συγγραφέως. «Ο στάρετς», γράφει, «με την πρώτη ματιά που έρριχνε σ' έναν άγνωστο, υποψιαζόταν για ποιο λόγο είχε έρθει, τι του χρειαζόταν κι' ακόμη τι ήταν αυτό που βασάνιζε την συνείδησί του. Ο άνθρωπος που μετανοούσε έμενε κατάπληκτος, πολλές φορές τρόμαζε κιάλας, νιώθοντας έτσι να του ανοίγουν την ψυχή πριν προλάβη να πη λέξι. Πολλοί απ' αυτούς που έρχονταν για πρώτη φορά να συνομιλήσουν ιδιαιτέρως μαζί του, έμπαιναν στο κελλί του με φόβο και ανησυχία· σχεδόν όλοι έβγαιναν υστέρα αστραποβολώντας.

Πηγή: Ο Στάρετς Αμβρόσιος, σελ. 186, Έκδοσις Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής